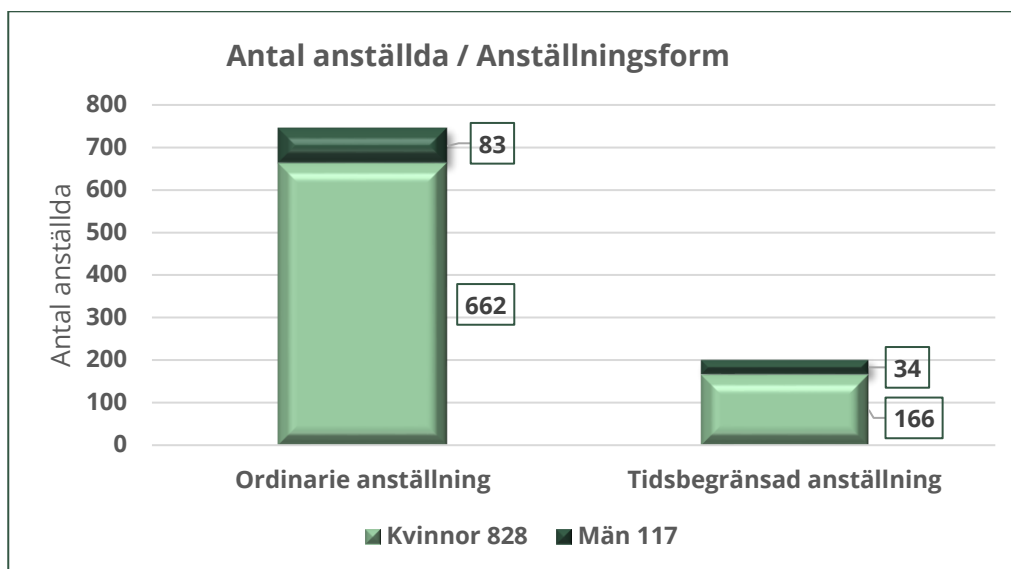

PERSONALBERÄTTELSE 2020

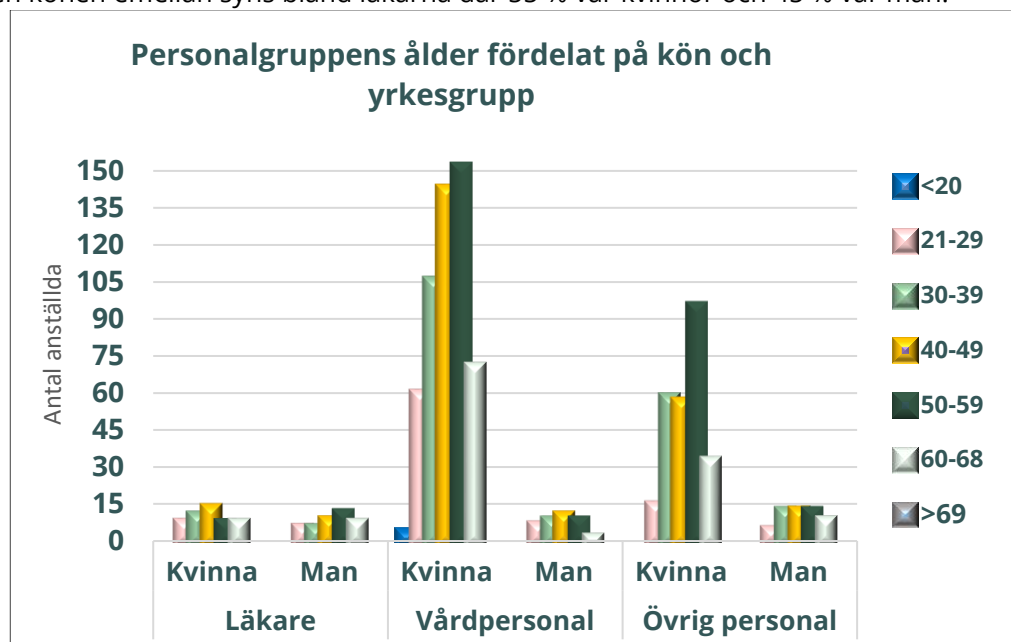
Tjänster och anställningsförhållanden

Under 2020 hade ÅHS 849 st. inrättade tjänster. Förändringen visar en ökning av tjänster mot föregående år då antalet var 845 st. Fördelningen av tjänster mellan linje- och stabsorganisationen var 74 %/26 %.

Antalet anställda uppgick i oktober 2020 till 945 personer varav 828 (88 %) kvinnor och 117 (12 %) män. 745 personer hade en ordinarie anställning och 200 personer hade en tidsbegränsad anställning. De tidsbegränsade anställningarna var till 83 % tillsatta av kvinnor och 17 % av män. Andelen tidsbegränsade anställningar har succesivt minskat under den senast femårsperioden från ca 30 % till kring 20 %.

Av de anställda var 60 % vårdpersonal, 8 % läkare och sammanlagt 32 % övrig personal. ÅHS fortsätter vara en kvinnodominerad arbetsplats. Det syns en klar fördelning mellan yrkesgrupperna och kvinnorna utgör 94 % av vårdpersonalen. Också bland övrig personal dominerar kvinnorna (84 %). Den jämnaste fördelningen könen emellan syns bland läkarna där 55 % var kvinnor och 45 % var män.

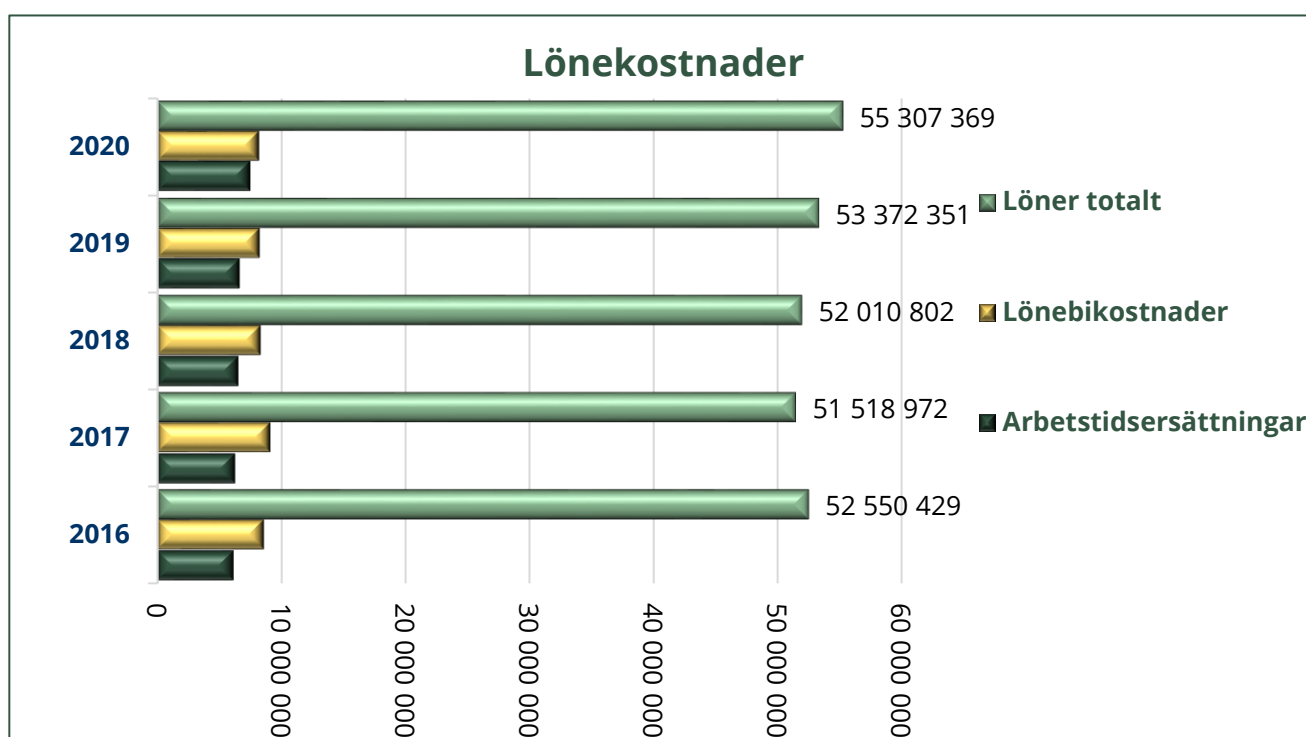

PERSONALBERÄTTELSE 2020

Personalkostnader och anställningsvillkor

Personalkostnaderna ökade med 1 935 018 euro och uppgick totalt till 55 307 369 euro. Personalkostnaderna utgjorde 55 % av ÅHS totala driftskostnader.

Ett nytt tjänstekollektivavtal för perioden 2020-2022 började tillämpas i slutet året. Grundlönerna höjdes med 1,1 % 1.8.2020. Läkarnas och tandläkarnas grundlöner höjdes med 1,25 % respektive 1,65 %. Arbetstiden förkortades med en halvtimme per vecka i alla arbetsidsformer som tillämpas vid ÅHS med undantag för arbetstiden för läkare. Arbetstidsförkortningen innebar minskad personalresurs motsvarande ca. 10 tjänster. Inom ramen för det löneutvecklingsprogram som syftar till lika lön för likvärdigt arbete kom parterna i tjänstekollektivavtalet i början av året överens om justera kravgrupp för vissa tjänster vilket resulterade i en del grundlöneförhöjningar. Vid ÅHS riktades grundlöneförhöjningen i huvudsak till hälsovårdare/barnmorskor och socialkuratorer.

Av de totala lönekostnaderna utgör arbetstidsersättningar 13,5 % och lönebikostnaderna 15,3 %.

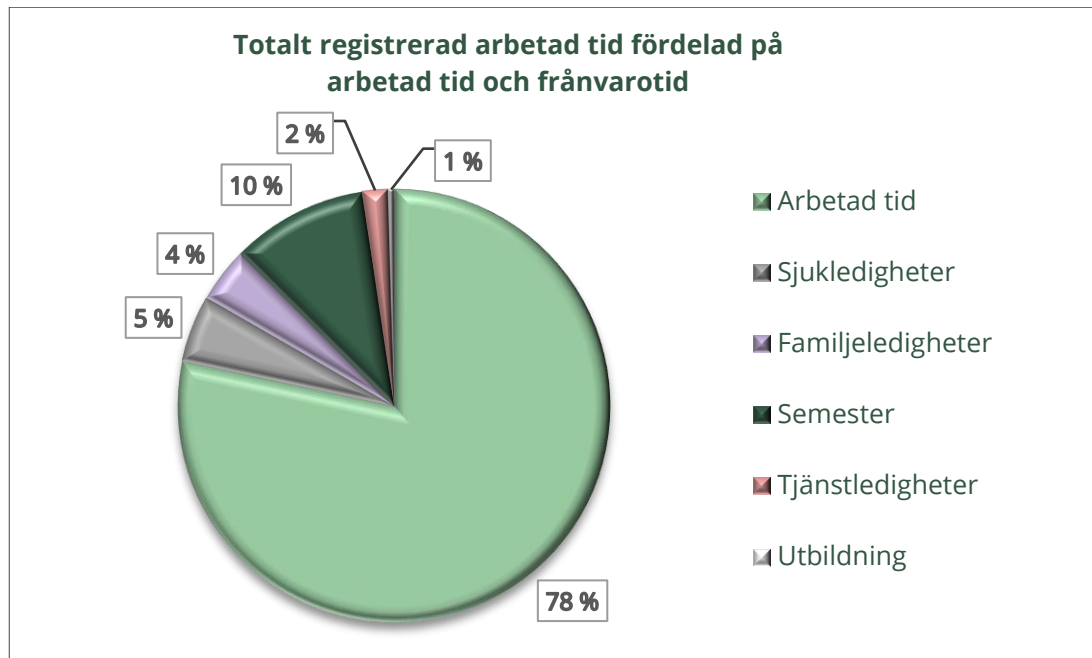
Kompetensutveckling

Den sammanlagda kostnaden för personalens kompetensutveckling och handledning uppgick till 534.113 euro vilket utgör 1,0 % av ÅHS lönekostnad. En avsevärd minskning i jämförelse med två föregående år då kostnaden legat kring 750.000-800.000 euro. Orsaken till det går uteslutande att finna i Coronapandemin som begränsat möjligheten att fysiskt delta i utbildningar utanför Åland.

KOSTNADER FÖR UTBILDNING OCH HANDELDNING	
Lön	147 532
Utbildning	214 129
Handledning	172 452
TOTALT	534 113

Arbetad tid och frånvaro

Av den totala anställningstiden utgjorde ca. 78 % arbetad tid. Medan resterande 22 % var för någon form av frånvaro eller utbildning. Semester var den främsta orsaken till frånvaro följt av familjeledigheter och sjukledigheter.

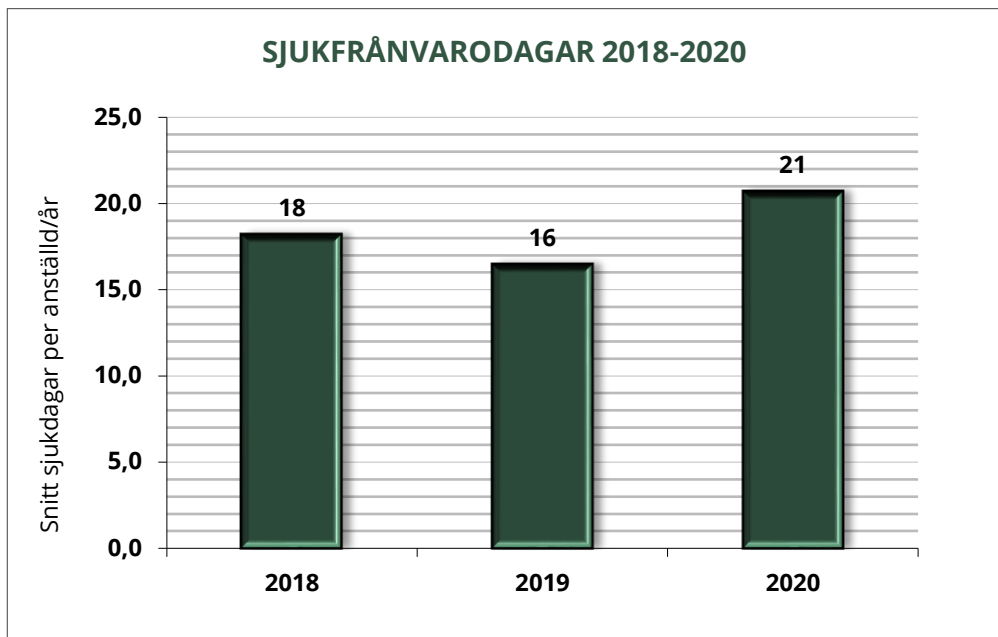
Sjukfrånvaro

Det totala antalet sjukfrånvarodagar uppgick under året till 19.544 dagar, vilket var en ökning med ca. 3.815 dagar från föregående år. Fördelat på hela personalen blev antalet sjukfrånvarodagar 21 dagar per anställd. Antalet personer med sjukfrånvarodagar var 849 där linjeorganisationen stod för 72 % av dagarna och stabsorganisationen för 28 %.

Det totala antalet sjukfrånvarodagar fördelades mellan kvinnor 18.187 dagar och män 1.357 dagar. Räknat på alla anställda utgjorde kvinnornas genomsnittliga sjukfrånvaro 22 dagar och männens 12 dagar. Från att ha varit i det närmaste lika under några år har ett större avstånd uppstått mellan andelen kvinnor (91%) och män (84%) med sjukfrånvaro. Bland dessa utgjorde kvinnornas sjukfrånvaro i genomsnitt 24 dagar och männens i genomsnitt 14 dagar.

Efter att under 2019 ha haft den lägsta sjukfrånvaron på flera år ökade den igen under 2020. Coronapandemin bidrog troligen till det ökade antalet sjukdagar. Personalen har ombetts stanna hemma vid minsta lilla förkylningssymptom. Senare under året då provtagning vid förkylningssymptom infördes som generell åtgärd lättades det i viss mån på restriktionerna kring arbete vid förkylningssymtom. Under pandemins första halvår skulle man stanna hemma tills man varit symptomfri i två arbetsdagar. Senare under året då provtagning vid förkylningssymptom infördes som generell åtgärd lättades det i viss mån på restriktionerna kring arbete vid förkylningssymtom. I det redovisade antalet sjukdagar ingår även sådan tid då en anställd varit satt i smittskyddskarantän.

Vid 5 klinker/enheter minskade sjukfrånvaro mot föregående år, medan 14 kliniker/enheter visade en ökning. Övrig kliniker/enheter hade en obetydlig förändring i antalet sjukfrånvarodagar.

Tabellen visar antalet sjukfrånvarodagar/anställd/år baserat på det totala antalet sjukfrånvarodagar.

Långvarig eller ofta återkommande sjukfrånvaro följs upp enligt handlingsmodellen "Tidig intervention vid sjukfrånvaro vid ÅHS". De uppföljningssamtal som chefer ska hålla när en anställd uppnår en alarmgräns, d.v.s. sjukfrånvaro vid 5 tillfällen eller 30 dagars sjukfrånvaro/år, förverkligades till 67 %. Sedan 2017 har andelen uppföljningssamtal ökat från 50 % till 67 %. Totalt hölls uppföljningssamtal med 176 personer. 133 personer (76 %) uppgav vid dessa samtal sjukfrånvaron inte var arbetsrelaterad. 43 personer (24 %) uppgav att sjukfrånvaron berodde på arbetsrelaterade orsaker. Fördelningen mellan problem i den fysiska arbetsmiljön och den psykosociala arbetsmiljön var jämn.

Kostnad för sjuklöner

Sjuklönerna ökade med ca. 290.000 euro från 2019. Totalt utbetalades 1,7 miljoner euro i sjuklöner. Nettokostnaden för sjuklöner då sjukdagpenningen räknats bort uppskattas till ca. 860.000 euro, vilket är 203.000 euro mer än under 2019.

Arbetsvälbefinnande

Friskvård

Från den 1 februari 2020 togs det för ÅHS nya digitala friskvårdssystemet i bruk. Utvecklingsarbetet fortlöpte under hela året då användandet bidrog till och visade ett visst behov av vidareutveckling. Sammantaget fick det digitala systemet ett positivt bemötande både av friskvårdsleverantörer och anställda.

Genom det nya friskvårdssystemet förfogar personalen över en friskvårdsförmån om 240 euro per år. Det nya systemet har öppnat upp nya möjligheter för personalen, vilket tydligt avspeglar sig i kostnaderna som fördubblats. Istället för julfesten som ställdes in på grund av Coronapandemin, betalades det ut en extra friskvårdspeng på 40 euro per anställd i slutet av året. Kostnaden för friskvårdssubventioneringen uppgick till 151.376 euro (+75.888).

När det digitala systemet kom igång hade 21 friskvårdsleverantörer anslutits till systemet. Personalen kunde välja att använda friskvårdsförmånen för motion, kultur och massage, där kultur blev ett nytt alternativ hos ÅHS. Vid årets slut hade ÅHS avtal med 34 olika friskvårdsleverantörer, varav 28 leverantörer erbjöd motion, 4 kultur och 7 massage. 2 företag erbjöd motion och massage, 1 företag erbjöd motion och kultur. Utöver det erbjöds personalen regelbunden kostnadsfri träning i ÅHS egen regi under ledning av två ÅHS anställda som har lett Pilates, Tabataträning och Mediyoga.

Kiva Q

Den andra medarbetarenkäten som undersöker personalens arbetsvälbefinnande genomfördes i slutet av 2019. Resultatet (KivaQ-indexet) från den första enkäten som genomfördes 2017 förbättrades från 7,48 till 7,79. Som fortsättning under 2020 var avsikten att erbjuda 6-7 arbetsgrupper möjlighet att delta i KivaQ utvecklingsworkshoppar för utveckling av arbetsvälbefinnandet. Även det måste ställas in på grund av Coronapandemin.

Ny företagshälsovård

Från och med 2020 köper ÅHS företagshälsovårdstjänster och personalens sjukvård på allmänläkarnivå av Cityläkarna Ab. I samband med upphandlingen av privata företagshälsovårdstjänster har tjänsteutbudet utökats med företagsfysioterapeut och företagspsykolog. I vissa fall erbjuds även samtalsstöd hos psykoterapeut. Den förebyggande företagshälsovården och sjukvården på allmänläkarnivå har sammanförts vilket förbättrat möjligheterna att i ett tidigt skede uppmärksamma risker som inverkar negativt på arbetsförmågan och arbetsvälbefinnandet. Nettokostnaden uppgick till 92.508 euro mot budgeterade 250.000 euro. Eftersom 2020 inte kan betraktas som ett "normalt" år går det inte att fästa någon större vikt vid nettokostnaden. Först efter ett par års normal drift kommer det att visa sig var kostnaderna kommer att landa. Under Covid-året 2020 har personalen varit hänvisat till hälsocentralernas infektionsmottagning vid förkylningssymptom istället för till företagshälsovården vilket inverkat på kostnaderna. Företagshälsovårdens regelbundna hälsoundersökningar inleddes under senare delen av hösten och har därmed inte varit kostnadsbelastande i normal ordning.

Arbetarskydd och säkerhet

Arbetarskyddskommissionen

Arbetarskyddskommissionen inledde sin nya mandatperiod. Kommissionen har antagit ett nytt verksamhetsprogram samt även godkänt företagshälsovårdens verksamhetsprogram.

Säkerhet

En modell för säkerhetsintroduktion för nyanställd personal har tagits i bruk.

Samarbetsförfarande

Samarbetskommittén

Samarbetskommittén är ett organ som verkar med stöd av samarbetsavtalet. Genom samarbetsavtalet regleras personalens möjligheter att påverka beslut som rör arbetet, arbetsförhållandena och personalens ställning i myndigheten. En samarbetskommitté har till uppgift att behandla övergripande, principiella och allmänna personalfrågor. Utöver detta har ÅHS som rutin att vid samarbetskommitténs möten även informera om övriga ärenden som styrelsen kommer att behandla.

Samarbetskommittén har sammanträtt 10 gånger och behandlat följande ärenden:

- Tjänsteförändringar 2020
- Lågtröskelmottagning för psykisk ohälsa vid primärvårdskliniken
- Verksamhetsberättelse 2019
- Budgetuppföljningar
- Principer för anskaffning av arbetsglasögon för covid-19-skyddsklädsel
- Verksamhetsplan 2020
- Anvisningar för hantering av misstänkt stöld av läkemedel samt förebyggande åtgärder
- Budgetförslag 2021
- Förändring av måltidsavgifter för personalen

Samarbetsförhandlingar

Samarbetsförhandlingar har förts i följande ärenden:

- Personalkonsekvenser av att lågtröskelmottagning för psykisk ohälsa inleds vid primärvårdskliniken
- Personalkonsekvenser av organisationsförändringar vid psykiatriska kliniken
- Personalkonsekvenser av organisationsförändringar vid tekniska enheten

Uppföljning av jämställdhetsplanen

I jämställdhetsplanen för åren 2019-2020 ingår en handlingsplan för fem olika åtgärder som ska genomföras under planperioden. Under 2020 riktades en skrivelse till fastighetsverket om att könsneutrala omklädningsrum och toaletter för personalen beaktas vid planering och byggnation. En föreläsning med diskrimineringsombudsman Johanna Fogelström-Duns om likabehandling på arbetsplatsen skulle ha hållits vid den utvecklingsdag i mars som ställdes in på grund av Coronapandemin. En kartläggning av prövningsbaserade lönetillägg har gjorts. Kartläggningen kommer att presenteras i samband med övrig jämställdhetsstatistik.